

PROTOEVANGHELIA LUI IACOV

Istorisire despre nașterea Preafericitei Născătoare de Dumnezeu și-n veci Fecioară, Maria

I. Întristarea lui Ioachim

1. În cronicile celor douăsprezece triburi ale lui Israel se spune că trăia odată un om pe nume Ioachim din cale-afară de avut, care aducea mereu la Templu daruri îndoite zicând: "Prisosul darurilor va fi pentru întreg poporul, iar ceea ce se cuvine pentru iertarea păcatelor mele voi dăruia Domnului ca să mă aibă în pază".

2. Iată, sosi și ziua cea mare a Domnului. Fiii lui Israel au început să aducă daruri, după cum era obiceiul. Atunci Ruben a stat înaintea lui Ioachim și i-a zis: "Nu ți-e îngăduit s-aduci tu, primul, daruri, căci n-ai născut vlăstar în Israel".

3. S-a întristat Ioachim foarte tare și s-a dus la tablele celor douăsprezece triburi zicând: "Am să caut în cele douăsprezece triburi să văd, oare numai eu n-am născut vlăstar în Israel?". Și a căutat și a găsit că toți dreptii ridicaseră câte o seminție în Israel. Apoi și-a amintit de patriarhul Avraam căruia, spre sfârșitul vieții, i-a dat Dumnezeu fiu pe Isaac.

4. S-a întristat Ioachim foarte tare și nu s-a mai arătat femeii sale. Ci s-a dus în pustiu, și-a pus acolo cortul și a ținut post patruzeci de zile și patruzeci de nopți zicând în gândul lui: "Nu voi cobor în casa mea după mâncare și băutură până când Domnul și Dumnezeul meu nu se va uita la mine; până atunci rugăciunea îmi va ține de foame și de sete".

II. Ana și Iudita

5. Iar acum femeia lui plângea și se izbea cu pumnii în piept din două pricini, zicând: "Așa să-mi pedepsesc văduvia și pânțelele sterp!".

6. De ziua cea mare a Domnului, Iudita, o slujitoare, i-a zis: "Cât o să stai cu inima-ntristată? Iată, e ziua cea mare a Domnului, nu se cuvine să jelești. Ci împodobeste-ți capul cu această cunună pe care mi-a dăruit-o stăpâna țesătoriei, căci o biată slujitoare cum mă aflu nu se cade să poarte un lucru hărăzit doar celor de neam regesc". Dar Ana i-a răspuns: "Piei din ochii mei! Pentru nimic în lume n-am să fac așa ceva. Vezi doar cât de tare m-a umilit Domnul! Ori vreun mișel ți-o fi dat cununa ca să mă faci părtașă la păcatul tău?". Atunci Iudita i-a zis: "De ce să te mai lovesc și eu când însuși Dumnezeu ți-a închis pântecul și nu-ți dă voie să rodești în Israel!?. Ana s-a întristat foarte tare, și-a azvârlit veșmintele de doliu, și-a spălat părul, s-a gătit în haine de mireasă și pe la ceasul al nouălea a coborât în grădină să se plimbe. Și văzând un dafin s-a așezat sub el și a început să se roage la Domnul atotstăpânitorul zicând: "Dumnezeule al părinților noștri, binecuvântează-mă și împlinește-mi ruga precum ai binecuvântat pântecul Sarei și i-ai dăruit fiu pe Isaac!"

III. Bocetul Anei

1. Ridicându-și privirile spre cer zări un cuib de vrăbiuțe în frunzișul dafinului și prinse a jeli de una singură zicând: "Vai mie, nefericita, cine m-a născut? Din ce pântec am ieșit la lumină? Blestem am devenit în ochii fiilor lui Israel și cu batjocură m-au alungat ei din Templul Domnului.

2. Vai mie, nefericita, cu cine aș putea să mă asemăn? Nu sunt ca păsările cerului, fiindcă și păsările cerului aduc pe lume pui, în vreme ce eu nu, Doamne! Vai mie, nefericita, cu cine aș putea să mă asemăn? Nu sunt ca vietățile pământului, fiindcă și vietățile pământului pot zămisli, în vreme ce eu nu, Doamne! Vai mie, nefericita, cu cine oare mă asemăn? Nu sunt ca vietățile din ape, căci și ele pot zămisli, în vreme ce eu nu, Doamne! Vai mie, nefericita, cu cine aș putea să mă asemăn? Pământului, nici lui nu-i sunt asemeni, căci și pământul rodește la soroc și pe tine, Doamne, te binecuvântează!".

IV. Bunavestire

1. Și, iată, un înger al Domnului a venit asupra ei și i-a zis: "Ana, Ana, Domnul a împlinit ruga ta: vei prinde sămânță în pântece și vei naște prunc, iar despre neamul tău se va vorbi în toată lumea". Și a răspuns Ana: "Să trăiască Domnul Dumnezeul meu, dacă voi naște prunc – băiat ori fată – îl voi dărui Domnului Dumnezeu spre a-L sluji toate zilele vieții sale".
2. Și au venit la ea doi îngeri și i-au zis: "Iată, bărbatul tău se întoarce acasă cu turmele. Căci un înger al Domnului a coborât la el și i-a zis: „Ioachim, Ioachim, Dumnezeu ți-a ascultat rugăciunea; coboară cu turmele din pustie căci, femeia ta, Ana, va rămâne grea!"". "
3. Atunci a coborât Ioachim și a grăit către păstorii lui, zicând: "Aduceți-mi aici zece mioare curate și neîntinate pentru Domnul Dumnezeul meu; douăsprezece juninci blânde pentru preoți și sinedriu și o sută de iezi pentru întreg poporul!".
4. Și, iată, când a sosit Ioachim cu turmele, Ana stătea la poartă. Văzându-l, a alergat și i s-a prins de gât zicând: "Acum știu că Domnul Dumnezeu m-a binecuvântat din plin. Iată, cea care a fost văduvă nu mai este și cea care n-a avut copii va zămisli". Prima zi Ioachim a rămas acasă și s-a odihnit` .

V. Izbăvirea

1. În ziua următoare, ducându-se cu darurile la Templu, cugeta în sinea lui: "Dacă Dumnezeu mă ocrotește, voi vedea astăzi petalonul marelui preot". Și pe când își oferea darurile, Ioachim se privi atent în petalonul preotului care urca treptele altarului și nu văzu nici un păcat în inima sa. Apoi zise: "Domnul mă ocrotește și mi-a iertat toate păcatele". Astfel ieși din Templul Domnului izbăvit și se întoarse acasă.
2. După nouă luni Ana a născut. Și a întrebat-o pe moașă: "Ce-am adus pe lume?". Iar moașa i-a răspuns: "O fată". Și a zis Ana: "Sufletul meu a fost azi preamărit". Și a culcat pruncul în leagăn. Trecând zilele convenite Ana s-a spălat, și-a alăptat pruncul și i-a pus numele Maria.

VI. Cei șapte pași ai Mariei

1. Zi după zi prindea puteri copila. Când a împlinit șase luni, a pus-o Ana jos, pe pământ, să vadă numai dacă poate sta în picioare. Și ea, făcând șapte pași roată-mprejur, s-a întors în brațele Anei. Iar aceasta, ridicând-o, grăi așa: "Să trăiască Domnul Dumnezeu meu, n-o să mai umbli pe pământ până când nu te voi duce în Templul Domnului". Și i-a făcut copilei loc de rugăciune în odaia ei, nemaiîngăduindu-i să se atingă de lucruri pângărite și impure. Apoi le-a chemat pe fiicele neîntinate ale evreilor, ca să se joace cu ea.

2. Când pruncul împlini un an, Ioachim făcu masă mare și chemă preoții, învățații, bătrânii și întreg poporul lui Israel. Și o aduse pe copilă înaintea preoților care o binecuvântară zicând: "Dumnezeule al părinților noștri, binecuvântează pe copila aceasta și dă-i un nume slăvit în veci de toate neamurile pământului". Și întreg poporul răspunse: "Așa să fie, așa să fie, amin!". Și o duse apoi Ioachim înaintea arhierilor care o binecuvântară zicând: "Dumnezeule preaînalt, coboară-ți privirea peste copila aceasta și dă-i o binecuvântare desăvârșită!".

3. După aceea Ana o luă în brațe, o duse în micul templu din odaia ei și începu s-o alăpteze. Și cântă Ana întru slava lui Dumnezeu așa: "Voi înălța un cântec de slavă Domnului Dumnezeului meu pentru că m-a luat în seamă și a șters batjocura dușmanilor mei; și mi-a dat rod sfânt, unic după fire, dar cu mai multe chipuri înaintea Lui. Cine va vesti fiilor lui Ruben că Ana își alăptează pruncul? Auziți, auziți toate cele douăsprezece triburi ale lui Israel, Ana își alăptează pruncul!". Apoi o culcă pe Maria în pătuțul ei din templu și se îngriji de oaspeți. Aceștia, după terminarea petrecerii, se risipiră pe la casele lor slăvindu-l cu mare bucurie pe Dumnezeu lui Israel.

VII. Prezentarea la Templu

1. Lunile se adăugau una câte una la vârsta copilei. Când împlini doi ani Ioachim îi zise Anei: "Iată, a venit timpul s-o ducem la Templul Domnului. Trebuie să ne ținem cuvântul dat, ca nu cumva să ne-o ceară Atotstăpânitorul și să rămână darul neprimit". Dar Ana răspunse: "Hai să mai

așteptăm un an, ca să nu plângă mititica după tatăl și după mama ei”. “Să mai așteptăm”, încuviință Ioachim.

2. Când Maria împlini trei ani, Ioachim zise: “Chemați pe fiicele neîntinate ale evreilor. Fiecare să țină în mână o făclie aprinsă pentru ca pruncul să nu tânjească după ce lasă în urmă, iar inima să nu-i fie răpită de vreun lucru străin de Templul Domnului”. Fecioarele merseră cu făclii în mâini până la Templul Domnului. Aici preotul o întâmpină pe Maria și, sărutând-o, o binecuvântă zicând: “Domnul a preamărit pe veci numele tău. La sfârșitul veacurilor El își va arăta prin tine răscumpărarea fiilor lui Israel”.

3. Și a așezat-o pe a treia treaptă a altarului, iar Domnul Dumnezeu a pogorât har asupra ei. Atunci Maria începu să danseze și toată casa lui Israel o îndrăgi.

VIII. Marele preot Zaharia

1. Părinții plecară uimiți și mulțumeau Dumnezeului atotstăpânitor că fiica lor nu și-a întors privirea înapoi. Maria rămase în Templul Domnului curată ca o porumbiță și primea hrană din palma unui înger.

2. Iar când a împlinit doisprezece ani s-au adunat preoții și au zis: “Iată, Maria a petrecut doisprezece ani în Templul Domnului. Ce facem cu ea, ca nu cumva să ne pângărească locul de rugăciune!?”. Și au grăit arhiereului: “Tu, care ai grijă de altarul Domnului, intră și roagă-te pentru dânsa, iar de va fi să-ți arate Domnul ceva, aceea vom face”.

3. Atunci marele preot, îmbrăcat în veșmântul cu doisprezece clopoței, a intrat în Sfânta Sfintelor și s-a rugat pentru ea. Și, iată, un înger al Domnului a stat deasupra lui și i-a zis: “Zaharia, Zaharia, mergi și cheamă aici pe toți bărbații care au rămas văduvi; spune-le să vină fiecare cu câte o nua în mână, iar cel căruia Domnul îi va arăta vreun semn, acela o va primi pe fată de soție!”. Atunci o mulțime de crainici sunând din trâmbița Domnului s-a împrăștiat prin toate colțurile Iudeii. Cei chemați se adunară în grabă.

IX. Alegerea lui Iosif

1. Iosif își lăasă îndată lucrul și se duse la adunare. Toți aveau câte o nuiă în mână. Marele preot a strâns nuiielele, a intrat cu ele în Sfânta Sfintelor și s-a rugat. După ce a terminat rugăciunea a luat nuiielele și le-a dat fiecăruia înapoi. Dar nici una nu avea vreun semn. Pe cea din urmă o luă Iosif. Și, iată, o porumbiță zvâcni din nuiiaua lui, zbură puțin și i se așeză pe creștet. Atunci preotul îi zise: "Ție ți-a fost sortit să ai grijă de fecioara Domnului".

2. Iosif răspunse: "Dar știi că eu am fii și sunt bătrân, în vreme ce Maria e de-abia o copilă. Am să ajung de râsul fiilor lui Israel". Atunci marele preot îi zise lui Iosif: "Teme-te de Domnul Dumnezeuul tău și adu-ți aminte cum i-a pedepsit pe Core, pe Datan și pe Abiram, cum s-a căscat pământul și i-a înghițit din pricina răzvrătirii lor. Teme-te, ca să nu se întâmple la fel și-n casa ta".

3. De frică Iosif o luă pe Maria la el și-i zise: "Te-am luat din Templul Domnului, dar acum te las singură. Căci eu trebuie să plec la treburile mele. Până mă întorc eu, Domnul va avea grijă de tine".

X. Maria țese catapeteasma

1. Tot atunci s-au adunat preoții și au hotărât să facă o nouă catapeteasmă pentru Templul Domnului. Marele preot a poruncit: "Aduceți câteva fecioare din tribul lui David!". Iar slujitorii s-au dus, au căutat pretutindeni și au găsit șapte fecioare. Marele preot și-a amintit de Maria. Căci și ea făcea parte din tribul lui David și era neîntinată în fața lui Dumnezeu. Așadar slujitorii au chemat-o și pe ea.

2. Apoi le-au dus pe toate în Templul Domnului. Iar marele preot le-a zis: "Trageți la sorți ca să știm cine va țese aurul, amiantul, inul, mătasea, hiacintul, purpura și porfirul cel adevărat". Mariei i-au picat porfirul și purpura. După ce le-a luat s-a întors acasă. Pe timpul acela Zaharia rămase mut, iar Samuel îi ținea locul până ce avea să-i revină graiul. Și Maria începu a țese purpura.

XI. Bunavestire

1. Într-o zi a luat ulciorul și s-a dus la apă. Când, iată, o voce îi spune: "Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine, binecuvântată ești între femei". Ea se tot uita în dreapta și-n stânga să vadă oare de unde vine glasul acela. Apoi, tremurând de spaimă, se întoarse acasă. Puse ulciorul jos, luă porfirul, se așeză pe scaun și începu să coasă.

2. Când, iată, un înger al Domnului apăru în fața ei și-i zise: "Nu te teme, Maria, căci ai găsit har la Atotstăpânitorul și vei rămâne grea de la Cuvântul Lui". Auzind acestea, Maria cugetă în sine, apoi întrebă: "Dacă rămân grea de la Dumnezeuul vieții, voi naște ca toate celelalte femei?"

3. Atunci îngerul Domnului îi răspunse: "Nu, Maria, ci o putere a Domnului se va revărsa ca o umbră peste tine. De aceea rodul sfânt care se va naște din pântecul tău va fi numit Fiu al Celui Preaînalt. Și-i vei pune numele Isus. Căci El va mântui poporul acesta de păcate". Și a răspuns Maria: "Iată roaba Domnului la picioarele Sale! Facă-mi-se după cuvântul tău".

XII. Vizita la Elizabeta

1. După ce a terminat de lucrat porfirul și purpura le-a dus marelui preot. El a binecuvântat-o și i-a zis: "Maria, Domnul Dumnezeu a preamărit numele tău; binecuvântată vei fi în toți vecii pe pământ".

2. Apoi Maria se duse plină de bucurie la Elizabeta, ruda ei. Ajunse și bătu la ușă. Elizabeta aruncă purpura din mână, alergă să deschidă și văzând-o pe Maria o binecuvântă zicând: "Cum se face că a venit la mine Maica Domnului meu? Iată, pruncul din pântecul tău a tresărit și te-a binecuvântat". Maria uitase de lucrurile tainice pe care i le spusese arhanghelul Gabriel. Atunci își înălță privirile către cer și zise: "Cine sunt eu, Doamne, căci toți mă binecuvântează?!".

3. A rămas trei luni în casa Elizabetei. Pântecele începu să-i crească. Înfricoșându-se, a venit la Nazaret și tot încerca să se ascundă de fiii lui Israel. Avea șaisprezece ani când i s-au întâmplat aceste lucruri tainice.

XIII. Întoarcerea lui Iosif

1. Maria era în luna a șasea când se întoarse și Iosif de la treburile sale. Intrând el în casă o găsi cu pântecele crescut. Atunci se lovi peste față, se azvârli pe un sac și începu să jelească zicând: "Cu ce ochi o să mă mai uit la Domnul Dumnezeu? Cum să mă rog pentru copila aceasta, căci am luat-o de soție din Templul Domnului Dumnezeului meu și n-am păzit-o. Cine m-a batjocorit, cine a adus răul peste casa mea pângărind o fecioară? Oare s-a repetat cu mine povestea lui Adam? Căci așa cum, în vreme ce Adam îl proslăvea pe Dumnezeu, veni șarpele și, găsind-o singură pe Eva, o posedă, la fel mi s-a-ntâmplat și mie".

2. Apoi Iosif se ridică de jos, o chemă pe Maria și-i zise: "De ce-ai făcut asta când știai că ești hărăzită lui Dumnezeu? Ai uitat de Domnul Dumnezeul tău? Tu, care-ai primit mâncarea în Sfânta Sfintelor din palma unui înger, de ce ți-ai întinat sufletul?".

3. Ea însă izbucni în plâns amarnic și-i zise: "Crede-mă, sunt curată și nu cunosc bărbat". Iosif o întrebă: "Atunci de unde-i pruncul din pântecele tău?". Ea răspunse printre lacrimi: "Să trăiască Domnul Dumnezeu meu, nu știu de unde este".

XIV. Îngerul îl vestește pe Iosif

1. Iosif se înspăimântă foarte tare. Se îndepărtă grabnic de Maria și începu să se gândească ce va face cu ea. Își zise: "Dacă ascund păcatul ei, încalc legea Domnului. Dacă o duc înaintea fiilor lui Israel, mă tem să nu poarte în ea sămânță îngerească și să nu trimit la moarte un om nevinovat. Ce să mă fac cu ea? S-o părăsesc pe ascuns?". Tot gândindu-se l-a prins noaptea.

2. Și iată că un înger al Domnului îi apare în vis și-i zice: "Nu-ți fie teamă pentru copila aceasta, căci pruncul din ea este de la Duhul Sfânt. Va naște

un fiu pe care îl vei numi Isus; El va mântui poporul său de păcate". Apoi s-a trezit Iosif, l-a slăvit pe Dumnezeuul lui Israel pentru că i-a făcut o asemenea bucurie și a continuat să aibă grijă de Maria.

XV. Înaintea marelui preot

1. Într-o zi veni la el învățătorul Ana și-i zise: "De ce-ai lipsit de la adunare?". Iosif răspunse: "Fiindcă abia sosisem de pe drum și m-am odihnit". Dar întorcându-se Ana văzu că Maria rămăsese însărcinată. Fugi la marele preot și-i zise: "Iosif, de care tu ești răspunzător, a făcut o nelegiuire". Preotul întrebă: "Ce anume?". Ana răspunse: "A pângărit fecioara pe care a luat-o din Templul Domnului, a făcut-o soție cu de-a sila și a ținut-o ascunsă de fiii lui Israel".

2. Atunci preotul întrebă uluit: "Iosif a făcut una ca aceasta?". Ana, învățătorul, îi răspunse: "Trimite slujitorii și-o să te convingi că Maria a rămas grea". Și au mers slujitorii și au găsit-o pe Maria așa cum spusese Ana. Și o aduseră împreună cu Iosif la judecată.

3. Preotul cel mare o întrebă: "Maria, de ce-ai făcut asta? De ce ți-ai pângărit sufletul și ai uitat de Domnul Dumnezeuul tău? Tu, care-ai fost hrănită în Sfânta Sfintelor și ai primit mâncarea din palma unui înger, tu, care-ai ascultat imnurile de slavă și ai dansat în fața lui Dumnezeu, de ce, de ce-ai făcut aceasta?". Ea însă răspunse plângând: "Pe Domnul Dumnezeuul meu cel viu mă jur că sunt curată înaintea Lui și nu cunosc bărbat".

4. Preotul se întoarse atunci către Iosif și-i zise: "De ce-ai făcut asta?". Dar Iosif răspunse: "Pe Domnul Dumnezeuul meu cel viu mă jur că nu m-am atins de ea". Preotul grăi: "Să nu-mi vii cu jurăminte mincinoase. Spune-mi adevărul! Ți-ai făcut-o soție cu de-a sila, ai ținut-o ascunsă de fiii lui Israel și nu ți-ai plecat capul sub mâna atotputernică a lui Dumnezeu, ca să-ți fie neamul binecuvântat". Auzind acestea Iosif tăcu.

XVI. Încercarea apei

1. Preotul i-a zis: "Să înapoiezi fecioara pe care ai luat-o din Templul Domnului!". Atunci Iosif izbucni în plâns. Iar preotul continuă: "Am să vă dau

să beți apa încercării Domnului, căci doar așa vor ieși la lumină păcatele voastre”.

2. Apoi preotul i-a dat să bea lui Iosif și l-a trimis în munți. Dar acesta se întoarse teafăr și sănătos. După aceea i-a dat să bea Mariei și a trimis-o în munți. Dar și Maria se întoarse teafără de acolo. Tot poporul era uimit văzând că nici unul nu păcătuse.

3. Atunci preotul luă cuvântul și zise: “Dacă Domnul n-a putut să scoată la iveală păcatele voastre, cum o să vă judec eu!?”. Și i-a lăsat să plece acasă. Astfel Iosif o luă pe Maria și plecară amândoi spre casă mulțumind și slăvind pe Dumnezeuul lui Israel.

XVII. Călătoria la Betleem

1. Iată că veni poruncă de la împăratul Augustus să se facă recensământul locuitorilor din Betleemul Iudeii. Atunci Iosif își zise: “Mă duc să-i înscriu pe fiii mei, dar ce să fac cu Maria: s-o trec ca soție? Mi-e rușine. Ca fiică? Dar toți fiii lui Israel știu că n-am nici o fiică. În ziua Domnului facă-se după voia Domnului!”.

2. Puse dar șaua pe spinarea măgăriței și o așeză deasupra pe Maria. Unul din feciorii lui ținea frâul, iar Iosif mergea pe-alături. Când ajunseră la vreo trei mii de pași de Betleem, Iosif întoarse capul și văzu că Maria suferea. Își zise în gând: “Tare o mai chinuie pruncul din ea!”. Mai întoarse o dată capul și o văzu râzând. Atunci îi zise: “Ce-i cu tine, Maria, ba ești veselă peste poate, ba întristată?!”. Iar Maria răspunse: “Văd două popoare înaintea ochilor: unul plânge și se zbuciumă, altul se bucură și se veselește”.

3. La jumătatea drumului Maria grăi către Iosif: “Dă-mă jos de pe măgăriță căci pruncul din mine vrea să-l scot la lumină”. El făcu întocmai și o întrebă: “Unde să te duc, ca să te feresc de ochii lumii? Prin preajmă nu se află nici o casă”.

XVIII. Nașterea lui Iisus

1. Până la urmă au găsit o peșteră. Iosif intră, o lăasă pe Maria în grija fiilor săi, iar el pleacă să caute o moașă evreică prin ținutul Betleemului.

2. Eu, Iosif, mergeam fără să înaintez nici un pas. Am privit aerul și l-am văzut încremenit de uimire. Am privit bolta cerului și am văzut-o nemișcată. Păsările își încetară zborul. Am privit pe pământ și am văzut câțiva oameni așezați în jurul unui blid, gata să mănânce. Dar mestecând nu mestecau, luând dumaticatul nu-l luau și ducându-l la gură nu-l duceau. Toți stăteau cu ochii spre cer. Era și o turmă de oi la păscut, care însă nu se mișca din loc. Păstorul ridicase toiagul, dar mâna îi încremenise deasupra capului. Am privit spre râu și am văzut cum stăteau iezii cu boturile aplecate, dar fără să bea. Apoi dintr-o dată toate-și reluară mersul lor firesc.

XIX. Peștera luminoasă

1. Și, iată, o femeie care cobora de la munte se opri și mă întrebă: "Încotro, omule?". Eu răspund: "Merg să caut o moașă evreică". Ea mă întreabă iar: "Ești din Israel?". "Da", răspund eu. Ea din nou către mine: "Dar cine-i femeia care naște în peșteră?". "Logodnica mea", zic eu. Ea mai departe: "Așadar nu ți-e nevastă?!". Atunci îi vorbesc așa: "Fata se numește Maria, a crescut în Templul Domnului și, cu toate că trebuia să-mi fie soție, nu-mi este. A rămas grea de la Duhul Sfânt". Atunci moașa îl întrebă "E-adevărat ce-mi spui?!". Iosif răspunse: "Vino și vezi!". Și au plecat împreună.

2. Când au ajuns au văzut că peștera era umbrită de un nor luminos. Atunci moașa strigă: "Azi s-a înălțat sufletul meu, căci ochii mei văzură lucruri neobișnuite! S-a născut mântuire pentru Israel!". Apoi norul a început să se ridice. Înăuntrul peșterii străluci o lumină atât de puternică, încât n-am putut-o suporta. Apoi se ridică și lumina, iar din ea apărură noul născut care-și întindea gura după sânul mamei sale. Moașa strigă iar: "Mare a fost pentru mine ziua de azi, căci am văzut minune nouă!".

3. Ieșind din peșteră moașa o întâlnește pe Salomeea și-i zise: "Salomee, Salomee, uite ce minune s-a-ntâmplat: o fecioară a născut prunc!". Dar

Salomeea răspunse: "Să trăiască Domnul Dumnezeu, n-am să cred că o fecioară a născut decât după ce voi încerca eu însămi cu degetul starea trupului ei".

XX. Salomeea necredincioasa

1. Atunci moașa s-a întors în peșteră și i-a zis Mariei: "Întinde-te, fecioară, căci în jurul tău e-o mare neînțelegere". Dar abia vârî Salomeea degetul între picioarele Mariei, că începu să urle de durere: "Vai mie, necredincioasă și nelegiuită! Fiindcă l-am ispitit, Dumnezeu cel viu mi-a ars mâna".

2. Apoi a îngenunchiat în fața Atotstăpânitorului și a zis: "Dumnezeule al părinților mei, amintește-ți că sunt din neamul lui Avraam, al lui Isaac și al lui Iacob. Nu mă da drept pildă fiilor lui Israel, ci îngăduie să mă întorc la săracii mei. Căci Tu știi, Stăpânitorule, că am vindecat în numele Tău și de la Tine am luat răsplată".

3. Și iată că un înger al Domnului a stat deasupra ei și i-a zis: "Salomee, Salomee, Domnul ți-a ascultat rugăciunea. Ia pruncul în brațe și te vei vindeca!".

4. Atunci Salomeea a luat pruncul în brațe și a zis: "Mă închin în fața Celui născut spre a fi rege al Israelului". Pe loc mâna i s-a vindecat și a ieșit din peșteră izbăvită. Dar un glas necunoscut îi porunci: "Salomee, Salomee, nu vorbi nimănui de minunile pe care le-ai văzut, până când pruncul nu va intra în Ierusalim!".

XXI. Închinarea magilor

1. Iosif se pregăti să plece spre Iudeea. În Betleem se iscă mare zarvă, fiindcă veniseră câțiva magi care tot întrebau unde este Regele iudeilor cel abia născut. "Noi – ziceau ei – am văzut steaua lui către răsărit și am venit să I ne închinăm".

2. Auzind Irod lucrul acesta se cutremură. Trimise îndată slujitori să-i caute pe magi, apoi îi chemă la el pe mai marii preoțimii și-i întrebă: "Unde stă scris că se va naște Mesia?". Preoții răspunseră: "În Betleemul Iudeii, așa stă scris". Și-i lăsă în pace. După aceea îi întrebă pe magi ce semn au văzut

despre Regele nou născut. Iar magii răspunseră: „Am văzut o stea uriașă care strălucea atât de tare, încât toate celelalte stele din jurul ei se stinseră și nu se mai zăreau. Așa ne-am dat seama că se născuse Regele Israelului și am plecat să I ne închinăm”.

3. Magii și-au continuat drumul până la peșteră călăuziți de stea. Aceasta rămase deasupra, în timp ce magii intrară și, văzând pruncul lângă maica sa, Maria, începură să scoată daruri alese din desagi: aur, smirnă și tămâie.

4. Apoi, sfătuiți de înger să nu treacă prin Iudeea, se întoarseră pe alt drum în țara lor.

XXII. Uciderea pruncilor

1. Aflând Irod că magii și-au bătut joc de el se înfurie peste măsură, își chemă ucigașii plătiți și le porunci: “Omorâți copiii de până la doi ani!”.

2. Maria se înspăimântă când auzi că pruncii sunt smulși de la sânul mamelor. Îl luă pe Iisus, îl înfășură în scutece și-l așeză în ieslea boilor.

3. Elizabeta, ruda ei auzind și ea că ucigașii regelui umblă după Ioan, își luă pruncul și fugi cu el în munți să-i caute ascunzătoare. Dar nu găsi nici un loc potrivit. Atunci, sfișiată de durere, Elizabeta strigă: “Munte al lui Dumnezeu, primește la adăpostul tău o mamă cu prunc mic!”. Și îndată muntele se deschise și o primi înăuntru. O lumină puternică îi însoțea mereu, căci îngerul Domnului mergea cu ei și le purta de grijă.

XXIII. Uciderea marelui preot Zaharia

1. În timpul acesta Irod îl căuta cu înverșunare pe Ioan. Trimise câțiva slujitori de-ai săi la Zaharia, ca să-l întrebe unde și-a ascuns copilul. Dar Zaharia le răspunse: “Eu sunt un biet slujitor al lui Dumnezeu și am grijă numai de Templul Domnului. Nu știu unde se află fiul meu”.

2. Când slujitorii îl înștiințară pe Irod, acesta clocotind de mânie zise: “Fiul lui va ajunge să domnească în Israel”. Și trimise încă o dată oameni la

Zaharia, ca să-l întrebe: "Spune drept unde stă ascuns fiul tău? Știi bine că viața ta e în mâinile mele".

3. Zaharia răspunse așa: "Dacă-mi iei viața, mucenic al Domnului voi fi. Stăpânitorul va primi la El sufletul meu, căci ai vărsa sânge nevinovat în pridvorul Templului". În zorii zilei l-au omorât pe Zaharia. Fiii lui Israel nu știau nimic.

XXIV. Descoperirea omorului

1. Când au sosit preoții la ceasul consacrat salutului, Zaharia n-a ieșit să-i întâmpine ca de obicei și să le dea binecuvântarea. Ei au hotărât să-l aștepte, căci așa se cuvenea – să rostească o rugăciune și să slăvească pe Cel de Sus.

2. Văzând însă cât de mult întârzie se înspăimântară. Atunci unul dintre ei își luă inima-n dinți și intră în Templu. Aici zări sânge închegat lângă altar și auzi o voce care-i zise: "Zaharia a fost ucis, iar sângele nu i se va șterge până când nu va veni răzbunătorul său". Auzind acestea îl cuprinse frica. Ieși repede să le spună și celorlalți preoți.

3. Prinzând mai mult curaj au intrat cu toții și au văzut ce s-a-ntâmplat. Atunci s-a prăbușit o bucată din tavanul Templului, iar ei și-au sfâșiat veșmintele de sus până jos. Trupul mortului nu l-au găsit. I-au găsit doar sângele închegat. De aceea, făcându-li-se frică, au ieșit în grabă și au vestit întregului popor că Zaharia a fost omorât. Așa au aflat toate triburile, de-au ținut doliu după el și l-au bocit trei zile și trei nopți.

4. Iar după trei zile s-au adunat preoții, ca să aleagă cine va sta în locul lui. Și sortii au căzut pe Simeon. Acesta fusese înștiințat de către Duhul Sfânt că nu va vedea moartea până nu-l va vedea pe Mesia întrupat.

Epilog

1. Iar eu, Iacov, cel care am scris această cronică, m-am retras în pustiu până când s-a potolit zavera stârnită la moartea lui Irod. Aici l-am proslăvit pe Dumnezeu Stăpânitorul, Cel ce mi-a dat inspirația și înțelepciunea să o scriu.